

Мельник О.В.

доцент кафедри економічної теорії
Київського національного економічного університету
імені Вадима Гетьмана

Melnyk Oksana

Associate Professor, Political Economy Department,
Kyiv National Economic University
named after Vadym Hetman, Kyiv

НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ДОСЛІДЖЕННЯ КАПІТАЛІЗАЦІЇ

SCIENTIFIC APPROACHES TO THE CAPITALIZATION RESEARCH

У статті представлено результати вивчення еволюції наукових досліджень проблематики капіталізації економічних суб'єктів в економічній теорії. Доведено, що базовими підходами, у яких розкривається її зміст як економічної категорії, є процесний, вартісний та реляційний. При цьому більш складна сутність капіталізації, що зумовлена специфікою формування і особливостями формалізації та вимірювання, представлена у синтетичних (тематичних) підходах, серед яких виділено ресурсний, аналітичний, когнітивний, системний, управлінський. Сучасна постіндустріальна специфіка розвитку бізнес-середовища зумовила розвиток нефінансових форм капіталу, найбільш значущими серед яких науковці виділяють інтелектуальний та соціальний капітал, а в теорії капіталізації став активно розвиватися когнітивний підхід до дослідження специфіки процесів та результатів капіталоутворення як в об'єктивованій, так і інкорпорованій площині. Особливістю наукових досліджень даного напрямку є вивчення специфіки капіталоутворення, що пов'язана з нематеріальними формами капіталу, визначенням особливостей процесу нематеріальної капіталізації, формуванням методик оцінювання витрат та результатів, що пов'язані з нефінансовими формами капіталу, обґрунтуванням напрямів та механізмів зростання нематеріальної капіталізації.

Ключові слова: капіталізація, капітал, вартість бізнесу, ресурси, цінність.

В статье представлены результаты изучения эволюции научных исследований проблематики капитализации экономических субъектов в экономической теории. Доказано, что базовыми подходами, в которых раскрывается ее содержание как экономической категории, являются процессный, стоимостный и реляционный. При этом более сложная сущность капитализации, обусловленная спецификой формирования и особенностями формализации и измерения, представлена в синтетических (тематических) подходах, среди которых выделены ресурсный, аналитический, когнитивный, системный, управленческий. Современная постиндустриальная специфика развития бизнес-среды обусловила развитие нефинансовых форм капитала, наиболее значимыми среди которых ученые выделяют интеллектуальный и социальный капитал, а в теории капитализации стал активно развиваться когнитивный подход к исследованию специфики процессов и результатов капиталообразования как в объективированной, так и инкорпорированной плоскости. Особенностью научных исследований данного направления является изучение специфики капиталообразования, связанной с нематериальными формами капитала, определением особенностей процесса нематериальной капитализации, формированием методик оценки затрат и результатов, связанных с нефинансовыми формами капитала, обоснованием направлений и механизмов роста нематериальной капитализации.

Ключевые слова: капитализация, капитал, стоимость бизнеса, ресурсы, ценность.

The development of the modern economy is accompanied by the complication of economic processes and phenomena, which leads to the objective need to constantly improve the conceptual foundations for making and implementing effective management decisions at enterprises. In this aspect, the issue of unambiguous understanding of basic economic terminology, which is the basis for the perception and understanding of those processes that take place in the business space, is actualized. The article presents the results of studying the evolution of scientific research on the problem of capitalization of economic entities in economic theory. It is proved that the basic approaches that reveal its content as an economic category are process, value and relational. However, the more complex nature of capitalization, which is caused by the specifics of the formation and features of formalization and measurement is represented in synthetic (thematic) approaches, among which are allocated resource, analytical, cognitive, systemic, managerial. Summarizing the results of the study of scientific approaches to the study of capitalization, we can say that there is no clear interpretation of its economic content. Post-industrial trends have led to the intellectualization of social production, in which information and knowledge play a central role, which has directly

affected the processes and results of capital formation of all economic entities. Basic approaches to the study of capitalization today are not able to fully explain its specifics, respectively, acquire thematic approaches that focus on current aspects of modern capital formation. The most promising from the point of view of further scientific research are those that directly focus on the scientific and practical issues of the processes and results of capitalization that are related to non-financial forms of capital. Accordingly, further directions of the author's research are the problems of formation, evaluation and maintenance of capitalization growth, in the aspects of incorporated capital formation taking into account the post-industrial specificity of business environment development.

Keywords: capitalization, capital, business value, resources, value.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Розвиток сучасної економіки супроводжується ускладненням господарських процесів і явищ, що зумовлює об'єктивну необхідність постійного вдосконалення концептуальних засад прийняття та реалізації ефективних управлінських рішень на підприємствах. У такому аспекті актуалізується проблематика однозначності розуміння базової економічної термінології, яка є фундаментом сприйняття та усвідомлення тих процесів, що відбуваються у бізнес-просторі. Однією з категорій, що безпосередньо формує сучасну критеріальну базу визначення та оцінювання ефективності прийняття та реалізації управлінських рішень, є капіталізація, а неоднозначність поглядів щодо її розуміння та інтерпретації значно ускладнює практику використання даної категорії.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор. Вивченню сутності капіталізації присвячено наукові праці зарубіжних (М. Дедкова, О. Іванова, Т. Малова, В. Мандибура, Л. Матвеев, О. Чернова, ін.) та вітчизняних (В. Андрійчук, І. Бланк, Н. Брюховецька, І. Булеєв, В. Буханець, А. Гриценко, М. Козоріз, Л. Мельник, О. Побурко, Л. Сирота, Н. Шевченко, Н. Шевчук, ін.) учених-економістів. Незважаючи на наявність значного наукового доробку у дослідженні капіталізації, варто констатувати, що в науковому співтоваристві відсутня чітка позиція стосовно визначення даного терміна, що значно ускладнює сприйняття різних тематичних контекстів вивчення капіталізації та особливостей її практичного використання. Це актуалізувало потребу в упорядкуванні існуючих наукових підходів до дослідження капіталізації та її визначення з урахуванням сучасної специфіки діяльності підприємств.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Концептуальним базисом для розуміння сутності капіталізації є наукові праці представників різних напрямів економічної теорії: К. Маркса [1], який визначав її у двох аспектах: як процес накопичення капіталу на основі капіталізації прибутку та через таку форму самозростання вартості, як фіктивний капітал; Р. Гільфердінга [2] у теорії фінансового капіталу як основи розвитку процесів капіталоутворення; Дж. Кейнса, відповідно до висновків якого капіталізація забезпечує накопичення капіталу на основі грошового обігу; Дж. Тобіна [3], який доповнив аналіз інвестиційної функції Дж. Кейнса, що дало змогу встановити залежність рівня інвестицій від співвідношення оцінки капіталізації фірми на фондовому ринку та поточних витрат заміщення на вибуття капіталу. Також значного збагачення теорія капіталізації набула у наукових

працях учених інституційного напрямку, які визначали її через ринкову вартість капіталу, що виступає критерієм ефективності ринкових сил або діючих інститутів.

Узагальнені здобутки економічної теорії щодо визначення капіталізації та результати критичного аналізу сучасних наукових публікацій дають змогу укрупнено виділити такі її базові інтерпретації (табл. 1): сукупність відносин або процесів, що характеризують накопичення капіталу; вартісне оцінювання суб'єктів господарювання.

Виходячи з представлених змістів капіталізації, можна виділити базові наукові підходи до її дослідження: процесний, який фокусується на процесах руху капіталу, що пов'язані з накопиченням, формуванням та зростанням вартості; реляційний, у змістовних межах якого дослідження здійснюються в аспекті суб'єктних відносин, що пов'язані з наявністю організаційних механізмів реалізації процесів ефективного капіталоутворення; вартісний, відповідно до якого науковці досліджують капіталізацію з погляду вартісного оцінювання суб'єктів капітальних відносин та способів забезпечення її зростання.

При цьому варто наголосити на тому, що тематичний контекст дослідження капіталізації є набагато ширшим. Йдеться про те, що, розглядаючи вартісну природу капіталізації у процесах та відносинах накопичення капіталу, науковці акцентують увагу на певних специфічних особливостях. Так, наприклад, у дослідженнях Н. Шевчук [40] сутність капіталізації розкрито на основі поєднання базових положень ресурсної теорії (*RBT, Resource Based Theory*) та теорії вартісно-орієнтованого управління (*VBM, Value Based Management*). Авторська логіка розкриття капіталізації за формами її прояву полягає у процесі перетворення ресурсів на потоки цінності та доданої вартості. Такий підхід не змінює базової сутності капіталізації як процесу та накопиченої вартості, при цьому розширюються тематичний контекст та проблематика дослідження з акцентом на ресурсний складник. Ресурсна природа капіталізації також розкривається у наукових працях В. Буханця, А. Гриценко, А. Іванова, які основний наголос роблять на вивченні особливостей перетворення різних видів ресурсів на капітал та механізмах трансформації ресурсів у потоки доданої вартості бізнесу.

Досить розповсюдженим є підхід до визначення капіталізації як способу оцінювання активів підприємства «...через дохід, який отримується у результаті виробничо-господарської діяльності». Також капіталізацію визначають як аналітичний метод оцінювання вартості бізнесу у змістовних межах доходного підходу. Така інтерпретація дає змогу виділити окремим напрямом наукового дослідження капіталізації *аналітичний*.

Визначення капіталізації у сучасній науковій економічній літературі

Науковці	Змістовна характеристика
Аспект дослідження капіталізації як процесу накопичення капіталу	
В.Г. Андрійчук [4]	Капіталізація – процес інтенсивного нарощування капіталу галузі з метою підвищення його продуктивності шляхом капіталізації власних доходів сільськогосподарських товаровиробників, вливання капіталу з інших сфер економіки, залучення інвестицій та руху капіталу всередині галузі від менш ефективних власників до ефективніших
Н.Ю. Брюховецька [5]	Капіталізація як перехід частини новоствореної вартості у капітал, тобто вартість, що приносить додаткову вартість
А.А. Гриценко [6]	Капіталізація являє собою багатоаспектний та багаторівневий процес, який має своєю сутністю перетворення вартості на джерело створення додаткової вартості і виражається в різноманітних формах залежно від сфер і рівнів функціонування економіки
М. Дєдкова [7]	Капіталізацією є процес трансформації доходів або їхньої частини в капітал, у результаті якої відбувається накопичення капіталу довгострокового характеру – нарощування необоротних активів за рахунок довгострокових джерел фінансування (власного капіталу та довгострокових зобов'язань)
М.А. Козоріз [8]	Капіталізація – процес перетворення доданої вартості на капітал суб'єктів господарювання
Л.М. Мельник [9]	Капіталізація підприємства – це збільшення вартості капіталу підприємства шляхом розширення виробництва, оновлення високотехнологічного обладнання, залучення кваліфікованого персоналу, ефективного використання природних ресурсів та інших нематеріальних активів, у результаті чого відбувається нагромадження капіталу довгострокового характеру
М. Потетюєва, С. Потетюєв [10]	Капіталізація – процес трансформації доходів у капітал. Капіталізація – накопичення власного капіталу
Л.М. Пронько [11]	Капіталізація – це процес нагромадження капіталу підприємства шляхом капіталізації власних доходів, залучення банківських кредитів і використання фінансового лізингу, вливання капіталу з інших сфер економіки, залучення прямих іноземних інвестицій, а також руху капіталу від менш ефективних власників до більш ефективних
І.Л. Смирнова [12]	Капіталізація – процес накопичення капіталу
Аспект дослідження капіталізації як відносин із приводу накопичення капіталу	
М.А. Козоріз [13]	Капіталізація – економічна категорія, яка визначається сутністю фінансово-економічних відносин між суб'єктами господарювання з приводу розподілу, оцінки та напрямів використання ними власного капіталу
В.О. Мандибуря [14]	Капіталізація являє собою систему відносин, що виникають у процесі накопичення капіталу, тобто процесу, у результаті якого відбувається зростання обсягів авансованого капіталу
Т.В. Малова [15]	Капіталізація як система економічних відносин на макро-, мезо-, мікрорівнях національної економіки з приводу накопичення капіталу
Аспект дослідження вартісної природи капіталізації	
Н.Є. Брюховецька [16], Л.І. Смирнова [17] Л.М. Пронько [18]	Капіталізація як оцінка вартості підприємства, бізнесу
Н.С. Козирь [19], І.В. Христофорова [20]	Капіталізація – процес створення вартості бізнесу
Н.А. Мамонтова	Капіталізація компанії – це інтегральний процес зміни теперішньої вартості компанії, яка характеризується її основними показниками діяльності, перетворенням частини новоствореної вартості на капітал, ефективністю залучення інтелектуального та фінансового капіталу в умовах її модернізації та інноваційного розвитку
Е.Н. Сіванкова	Капіталізація – метод оцінки вартості компанії
А.А. Турило	Капіталізація – процес отримання додаткової вартості
Н.В. Шевчук	Капіталізація – це результат функціонування бізнесу, який проявляється у прирощенні його вартості
Аспект дослідження капіталізації, що визначається фондовим ринком	
К. Маркс	Капіталізація – процес утворення фіктивного капіталу, який представлений у цінних паперах: акціях і облігаціях
О. Барановський, Г.Я. Барунов, Г.І. Хотинська	Капіталізація компанії – це показник ринкової оцінки її вартості на фондовому ринку, який визначається як добуток ринкової ціни акції на їх кількість в обігу

Л.І. Богуславська, Т.Я. Демиденко, М.А. Козоріз, Е.Н. Сіванкова, Ш.М. Ідрісов, Н.В. Шевченко, Н.В. Шевчук	Капіталізація – це ринкова вартість компанії
М. Потетюєва, С. Потетюєв	Капіталізація – підвищення ринкової вартості акцій акціонерних компаній
Д.Л. Ревуцький	Капіталізація – паперова вартість публічних акціонерних товариств
Л.В. Сирота	Капіталізація – процес збільшення вартості власного капіталу на фондовому ринку
Л.І. Самсонова	Капіталізація компаній – ринкова оцінка їх здатності генерувати потік доходів у теперішньому та майбутньому періодах
М.В. Фоміна, В.В. Приходько	Капіталізація – процес ринкової оцінки і зростання фіктивного капіталу

У дослідженнях В. Буркинського, В. Горячук капіталізація розглядається як система, яка є цілісним комплексом взаємопов'язаних елементів; її елементи виступають як системи нижчого порядку; вона має мету; може бути представлена в різних аспектах на різних рівнях; утворює особливу єдність із середовищем. Із позицій системного аналізу В. Горячук розкриває зміст капіталізації «...як циклічний процес концентрації різноманітних ресурсів, їхнього включення у виробничий процес, створення нової доданої вартості шляхом конвертації та використання капіталу, розподіл створеної нової вартості в межах специфічних відносин між суб'єктами капіталізації й наступний її розподіл між споживанням та заощадженням». Така інтерпретація дає змогу говорити про те, що в основу *системного* підходу закладено різні наукові підходи до визначення капіталізації, при цьому логіка дослідження побудована відповідно до базових положень теорії систем.

Ще одним змістовним напрямом наукового дослідження капіталізації є результатний, який виділяється у працях В. Буханця. У межах результатної логіки дослідження капіталізація вивчається з погляду наслідків процесів капіталізації у грошовому вимірюванні, що характеризують стан суб'єкта господарювання в конкретний момент часу або за певний період. Така логіка дослідження є досить поширеною серед науковців, а найбільш значущими є результати досліджень М. Дедкової, І. Івашковської, Т. Теплової, Ю. Цемашко та ін.

Ще одним самостійним напрямом економічних досліджень капіталізації є управлінський, зміст якого полягає у визначенні цілеспрямованого впливу на процеси та результати капіталізації. У наукових працях В. Буханця такий підхід до дослідження капіталізації характеризується як процесно-результатний. Особливістю даного підходу є дослідницьке фокусування на виявленні, розвитку та підтримуванні компетенцій, необхідних для забезпечення ефективності процесів капіталізації, що вимірюються за ціннісними критеріями.

Сучасна постіндустріальна специфіка розвитку бізнес-середовища зумовила розвиток нефінансових форм капіталу, найбільш значущими серед яких науковці виділяють інтелектуальний та соціальний

капітал, а в теорії капіталізації став активно розвиватися когнітивний підхід до дослідження специфіки процесів та результатів капіталізації як в об'єктивній, так і інкорпорованій площинах. Особливістю наукових досліджень даного напрямку є вивчення специфіки капіталізації, що пов'язана з нематеріальними формами капіталу, визначенням особливостей процесу нематеріальної капіталізації, формуванням методик оцінювання витрат та результатів, що пов'язані з не фінансовими формами капіталу, обґрунтуванням напрямів та механізмів зростання нематеріальної капіталізації.

На основі впорядкування теоретичного доробку щодо визначення капіталізації запропоновано існуючі наукові позиції розподілити відповідно до таких підходів: базових, які безпосередньо визначають капіталізацію як категорію, та синтетичних, у яких розкривається її більш складна сутність, що зумовлена специфікою формування й особливостями формалізації та вимірювання (рис. 1).

Висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Узагальнюючи представлені результати дослідження наукових підходів до дослідження капіталізації, можемо говорити про відсутність однозначних інтерпретацій її економічного змісту.

Постіндустріальні тенденції зумовили інтелектуалізацію суспільного виробництва, де пріоритетну роль відіграють інформація та знання, що безпосередньо вплинуло на процеси та результати капіталізації у всіх економічних суб'єктів. Базові підходи до дослідження капіталізації сьогодні не здатні повною мірою пояснити її специфіку, відповідно, набувають розвитку тематичні підходи, що фокусуються на актуальних аспектах сучасного капіталізації. Найбільш перспективними з погляду подальших наукових досліджень вважаємо такі, що безпосередньо фокусуються на науково-практичній проблематиці процесів та результатів капіталізації, які пов'язані з нефінансовими формами капіталу. Відповідно, подальшим напрямом авторських досліджень є проблематика формування, оцінювання та забезпечення зростання капіталізації в аспектах інкорпорованого капіталізації з урахуванням постіндустріальної специфіки розвитку бізнес-середовища.

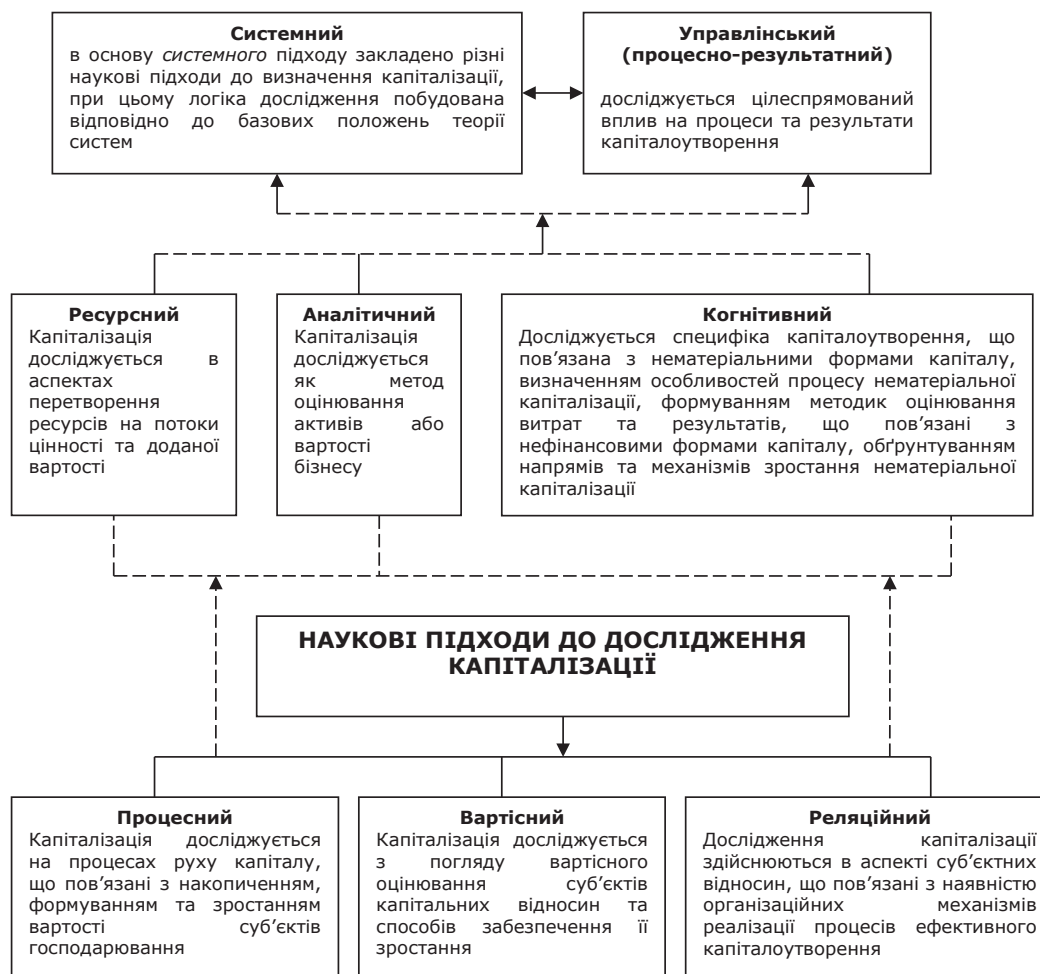

Рис. 1. Наукові підходи до дослідження капіталізації

Джерело: упорядковано автором

Бібліографічний список:

1. Маркс К. Капитал. Т. 3. Кн. 3: Процесс капиталистического производства, взятый в целом. Москва : Государственное издательство политической литературы, 1949. 932 с.
2. Гильфердинг Р. Финансовый капитал. Новейшая фаза в развитии капитализма. Москва : Государственное социально-экономическое издательство, 1931. 460 с.
3. Тобин Дж. Финансовые посредники. Экономическая теория / под ред. Дж. Итуэлла, М. Милгейта, П. Ньюмена. Москва : ИНФРА-М, 2004. 944 с.
4. Андрійчук В.Г. Капіталізація вітчизняного сільського господарства: суть, напрями, механізми і перші оцінки здійснення. *Економіка АПК*. 2005. № 7. С. 69–74
5. Брюховецкая Н.Е. Развитие теоретических основ капитализации предприятий. *Капитализация предприятий: теория и практика* : монография / под. ред. д.э.н., проф. И.П. Булеева, д.э.н., проф. Н.Е. Брюховецкой ; НАН Украины, Ин-т экономики пром-сти; ДонУЭП. Донецк, 2011. С. 7–29.
6. Гриценко А.А. Капитализация и социализация экономики в ретроспективе и перспективе. *Методология, теория та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства*. 2009. Вип. 15. С. 191–195.
7. Дедкова М.В. Капитализация и ее влияние на экономический рост (на примере непубличных компаний) : автореф. дис. ... канд. экон. наук : спец. 08.00.10 «Финансы, денежное обращение и кредит». Москва, 2008. 26 с.
8. Козориз М.А. Роль і функції капіталізації в забезпеченні економічного розвитку суб'єктів господарювання. *Регіональна економіка*. 2007. № 2. С. 42–48.
9. Козориз М.А. Анализ и оценка инновационного развития регионов. *Региональная экономика*. 2006. № 4. С. 29–40.
10. Мельник Л.М. Капіталізація машинобудівного підприємства : автореф. дис. ... канд. экон. наук : спец. 08.00.04 «Економика та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)». Тернопіль, 2012. 20 с.
11. Потетюева М.В. Капіталізація як показник ефективного функціонування суб'єкта господарської діяльності в ринковому середовищі. *Збірник наукових праць ДЕУТ. Серія «Економіка і управління»*. 2014. Вип. 28. С. 227–237.
12. Пронько Л.М. Сутність капіталізації підприємства, її види та напрями здійснення. *Збірник наукових праць ВНАУ*. 2011. № 2(53). С. 84–88.
13. Смирнова И.Л. Управление конкурентоспособностью предпринимательской организации в условиях повышения уровня ее капитализации : автореф. дис. ... канд. экон. наук : спец. 08.00.05 «Економика и управление народным хозяйством (экономика предпринимательства)». Москва, 2011. 23 с.
14. Козориз М.А. Роль і функції капіталізації в забезпеченні економічного розвитку суб'єктів господарювання. *Регіональна економіка*. 2007. № 2. С. 42–48.
15. Мандыбура В.О. Оценка уникальных особенностей процесса «накопления» капитала в Украине. *Экономическая теория*. 2006. № 3. С. 90–102.
16. Малова Т.В. Капитализация в условиях российской экономики : автореф. дис. ... докт. экон. наук : спец. 08.00.01 «Экономическая теория». Москва, 2007. 44 с.

17. Брюховецкая Н.Е. Развитие теоретических основ капитализации предприятий. *Капитализация предприятий: теория и практика* : монография / под. ред. д.э.н., проф. И.П. Булеева, д.э.н., проф. Н.Е. Брюховецкой ; НАН Украины, Ин-т экономики пром-сти; ДонУЭП. Донецк, 2011. С. 7–29.
18. Смирнова И.Л. Управление конкурентоспособностью предпринимательской организации в условиях повышения уровня ее капитализации : автореф. дис. ... канд. экон. наук : спец. 08.00.05 «Экономика и управление народным хозяйством (экономика предпринимательства)». Москва, 2011. 23 с.
19. Пронько Л.М. Сутність капіталізації підприємства, її види та напрями здійснення. *Збірник наукових праць ВНАУ*. 2011. № 2(53). С. 84–88.
20. Козыр Н.С. Экономический механизм реструктуризации промышленных предприятий в системе управления капитализацией : автореф. дис. ... канд. экон. наук : спец. 08.00.05 «Экономика и управление народным хозяйством: экономика, организация и управление предприятиями, отраслями, комплексами (промышленность)». Краснодар, 2010. 24 с.
10. Melnik L. M. (2012) Kapitalizatsiya mashinostroitel'nogo predpriyatiya [Capitalization of machine-building enterprise]: author's abstract. diss. for the sciences. degree of Cand. econom. Sciences: Special. 08.00.04 "Economics and Management of Enterprises (by type of economic activity)". Ternopil, 2012. 20 p. [in Ukrainian]
11. Poteutyeva M.V. (2014) Kapitalizatsiya kak pokazatel' effektivnogo funktsionirovaniya khozyaystvuyushchego sub"yektu v rynochnoy srede [Capitalization as an indicator of the effective functioning of a business entity in a market environment]. *Sbornik nauchnykh trudov DETUTE. Seriya "Ekonomika i upravleniye"* [Collection of scientific works DETUTE. Economics and Management Series]. Vol. 28. p. 227 – 237 [in Russian]
12. Pronko L.M. (2011) Sushchnost' kapitalizatsii predpriyatiya, yeye vidy i napravleniya realizatsii [The essence of the enterprise capitalization, its types and directions of realization]. *Sbornik nauchnykh trudov VNAU [Collection of scientific works of VNAU]*. No. 2 (53). Pp. 84 – 88 [in Ukrainian]
13. Smirnova I. L. (2011) Upravleniye konkurentosposobnost'yu predprinimatel'skoy organizatsii v usloviyakh povysheniya yeye urovnya kapitalizatsii [Management of competitiveness of an entrepreneurial organization in the conditions of increase of its capitalization level]: author. diss. for the scientific competition degrees of Cand. econom. Sciences: Special. 08.00.05 "Economics and Management of National Economy (Entrepreneurship Economy)". M. 23 p. [in Russian]
14. Kozoriz M.A. (2007) Rol' i funktsii kapitalizatsii v obespechenii ekonomicheskogo razvitiya sub"yektov khozyaystvovaniya [The role and functions of capitalization in ensuring the economic development of economic entities]. *Regional'naya ekonomika [Regional economy]*. № 2. – P. 42 – 48 [in Ukrainian]
15. Mandibur V.O. (2006) Otsenka unikal'nykh osobennostey protsessa "nakopleniya" kapitala v Ukraine [Assessment of unique features of the process of "accumulation" of capital in Ukraine]. *Ekonomicheskaya teoriya [Economic theory]*. № 3. P. 90 – 102. P. 93 – 95 [in Ukrainian]
16. Malova T.V. (2007) Kapitalizatsiya v rossiyskoy ekonomike [Capitalization in the Russian Economy]: Abstract. diss. for the scientific competition degrees of doctorate. econom. Sciences: Special. 08.00.01 "Economic Theory". M., 44 p. [in Russian]
17. Bryukhovetskaya N.E. (2011) Razvitiye teoreticheskikh osnov kapitalizatsii predpriyatiy. Kapitalizatsiya predpriyatiya: teoriya i praktika [Development of theoretical foundations of enterprise capitalization. Enterprise capitalization: theory and practice]. NAN Ukrainy, Institut ekonomiki Prom-Sty [NAS of Ukraine, Institute of Prom-Sty Economics]; DonUEP. Donetsk, 2011. 328 p. Pp. 7 – 29 [in Ukrainian]
18. Gritsenko A.A. (2009) Kapitalizatsiya i sotsializatsiya ekonomiki v retrospektive i perspective [Capitalization and socialization of the economy in retrospect and perspective]. *Metodologiya, teoriya i praktika sotsiologicheskogo analiza sovremennogo obshchestva [Methodology, theory and practice of sociological analysis of modern society]*. No. 15. 2009. S. 191-195 [in Russian]
7. Dedkova M.V. (2008) Kapitalizatsiya i yeye vliyaniye na ekonomicheskii rost (naprimer, nepublichnykh kompaniy) [Capitalization and its impact on economic growth (for example, non-public companies)]: abstract. diss. for the scientific competition degrees of Cand. econom. Sciences: Special. 08.00.10 "Finance, Money and Credit". M., 2008. 26 p. [in Russian]
8. Kozoriz M.A. (2007) Rol' i funktsii kapitalizatsii v obespechenii ekonomicheskogo razvitiya sub"yektov khozyaystvovaniya [The role and functions of capitalization in ensuring the economic development of economic entities]. *Regional'naya ekonomika [Regional economy]*. № 2. S. 42 – 48 [in Ukrainian]
9. Kozoriz M. A. (2006) Analiz i otsenka innovatsionnogo razvitiya regionov [Analysis and evaluation of innovative development of regions]. *Regional'naya ekonomika [Regional economy]*. № 4. Pp. 29 – 40 [in Ukrainian]
20. Kozyr N.S. (2010) Ekonomicheskii mekhanizm restrukturyzatsii promyshlennykh predpriyatiy v sisteme upravleniya kapitalizatsiyey [Economic mechanism of restructuring of industrial enterprises in the system of capitalization management]: author. diss. for the scientific competition degrees of Cand. econom. Sciences: Special. 08.00.05 "Economy and Management of the National Economy: Economics, Organization and Management of Enterprises, Industries, Complexes (Industry)". Krasnodar. 24 p. [in Russian]

References:

1. Marks K. (1983) Kapital. Krytyka polytycheskoi ekonomyy, t.1 Knyha I: Protsess proizvodstva kapitala [Capital. Critique of Political Economy, Volume 1 Book I: The Process of Capital Production] M.: Polytyzdat [Politizdat], 905 s. [in Russian]
2. Hilferding R. (1931) Finansovyy kapital. Noveyshaya faza v razvitii kapitalizma [Financial capital. The newest phase in the development of capitalism]. M.: Gosudarstvennoye sotsial'no-ekonomicheskoye izdatel'stvo [State socio-economic publishing house]. 460 p. [in Russian]
3. Tobin J. Finansovyye posredniki. Ekonomicheskaya teoriya [Financial intermediaries. Economic theory]. M.: INFRA-M, 2004. 944 p. [in Russian]
4. Andriyчук V.G. (2005) Kapitalizatsiya otechestvennogo sel'skogo khozyaystva: sushchnost', napravleniya, mekhanizmy i pervyye otsenki realizatsii [Capitalization of domestic agriculture: essence, directions, mechanisms and first estimates of implementation]. *APK economy*. 2005. № 7. S. 69–74 [in Ukrainian]
5. Bryukhovetskaya N.E. (2011) Razrabotka teoreticheskikh osnov kapitalizatsii predpriyatiy. Kapitalizatsiya predpriyatiya: teoriya i praktika [Development of theoretical foundations of enterprise capitalization. Enterprise capitalization: theory and practice]. NAN Ukrainy, Institut ekonomiki Prom-Sty [NAS of Ukraine, Institute of Prom-Sty Economics]; DonUEP. Donetsk, 2011. 328 p. Pp. 7 – 29 [in Ukrainian]
6. Gritsenko A.A. (2009) Kapitalizatsiya i sotsializatsiya ekonomiki v retrospektive i perspective [Capitalization and socialization of the economy in retrospect and perspective]. *Metodologiya, teoriya i praktika sotsiologicheskogo analiza sovremennogo obshchestva [Methodology, theory and practice of sociological analysis of modern society]*. No. 15. 2009. S. 191-195 [in Russian]
7. Dedkova M.V. (2008) Kapitalizatsiya i yeye vliyaniye na ekonomicheskii rost (naprimer, nepublichnykh kompaniy) [Capitalization and its impact on economic growth (for example, non-public companies)]: abstract. diss. for the scientific competition degrees of Cand. econom. Sciences: Special. 08.00.10 "Finance, Money and Credit". M., 2008. 26 p. [in Russian]
8. Kozoriz M.A. (2007) Rol' i funktsii kapitalizatsii v obespechenii ekonomicheskogo razvitiya sub"yektov khozyaystvovaniya [The role and functions of capitalization in ensuring the economic development of economic entities]. *Regional'naya ekonomika [Regional economy]*. № 2. S. 42 – 48 [in Ukrainian]
9. Kozoriz M. A. (2006) Analiz i otsenka innovatsionnogo razvitiya regionov [Analysis and evaluation of innovative development of regions]. *Regional'naya ekonomika [Regional economy]*. № 4. Pp. 29 – 40 [in Ukrainian]
10. Melnik L. M. (2012) Kapitalizatsiya mashinostroitel'nogo predpriyatiya [Capitalization of machine-building enterprise]: author's abstract. diss. for the sciences. degree of Cand. econom. Sciences: Special. 08.00.04 "Economics and Management of Enterprises (by type of economic activity)". Ternopil, 2012. 20 p. [in Ukrainian]
11. Poteutyeva M.V. (2014) Kapitalizatsiya kak pokazatel' effektivnogo funktsionirovaniya khozyaystvuyushchego sub"yektu v rynochnoy srede [Capitalization as an indicator of the effective functioning of a business entity in a market environment]. *Sbornik nauchnykh trudov DETUTE. Seriya "Ekonomika i upravleniye"* [Collection of scientific works DETUTE. Economics and Management Series]. Vol. 28. p. 227 – 237 [in Russian]
12. Pronko L.M. (2011) Sushchnost' kapitalizatsii predpriyatiya, yeye vidy i napravleniya realizatsii [The essence of the enterprise capitalization, its types and directions of realization]. *Sbornik nauchnykh trudov VNAU [Collection of scientific works of VNAU]*. No. 2 (53). Pp. 84 – 88 [in Ukrainian]
13. Smirnova I. L. (2011) Upravleniye konkurentosposobnost'yu predprinimatel'skoy organizatsii v usloviyakh povysheniya yeye urovnya kapitalizatsii [Management of competitiveness of an entrepreneurial organization in the conditions of increase of its capitalization level]: author. diss. for the scientific competition degrees of Cand. econom. Sciences: Special. 08.00.05 "Economics and Management of National Economy (Entrepreneurship Economy)". M. 23 p. [in Russian]
14. Kozoriz M.A. (2007) Rol' i funktsii kapitalizatsii v obespechenii ekonomicheskogo razvitiya sub"yektov khozyaystvovaniya [The role and functions of capitalization in ensuring the economic development of economic entities]. *Regional'naya ekonomika [Regional economy]*. № 2. – P. 42 – 48 [in Ukrainian]
15. Mandibur V.O. (2006) Otsenka unikal'nykh osobennostey protsessa "nakopleniya" kapitala v Ukraine [Assessment of unique features of the process of "accumulation" of capital in Ukraine]. *Ekonomicheskaya teoriya [Economic theory]*. № 3. P. 90 – 102. P. 93 – 95 [in Ukrainian]
16. Malova T.V. (2007) Kapitalizatsiya v rossiyskoy ekonomike [Capitalization in the Russian Economy]: Abstract. diss. for the scientific competition degrees of doctorate. econom. Sciences: Special. 08.00.01 "Economic Theory". M., 44 p. [in Russian]
17. Bryukhovetskaya N.E. (2011) Razvitiye teoreticheskikh osnov kapitalizatsii predpriyatiy. Kapitalizatsiya predpriyatiya: teoriya i praktika [Development of theoretical foundations of enterprise capitalization. Enterprise capitalization: theory and practice]. NAN Ukrainy, Institut ekonomiki Prom-Sty [NAS of Ukraine, Institute of Prom-Sty Economics]; DonUEP. Donetsk. 328 p. Pp. 7 – 29 [in Russian]
18. Smirnova I. L. (2011) Upravleniye konkurentosposobnost'yu predprinimatel'skoy organizatsii v usloviyakh povysheniya urovnya yeye kapitalizatsii [Management of competitiveness of an entrepreneurial organization in the conditions of increase of its capitalization level]: author. diss. for the scientific competition degrees of Cand. econom. Sciences: Special. 08.00.05 "Economics and Management of National Economy (Entrepreneurship Economy)". M., 23 p. [in Russian]
19. Pronko L.M. (2011) Sushchnost' kapitalizatsii predpriyatiya, yeye vidy i napravleniya realizatsii [The essence of the enterprise capitalization, its types and directions of realization]. *Sbornik nauchnykh trudov VNAU [Collection of scientific works of VNAU]*. No. 2 (53). Pp. 84 – 88 [in Ukrainian]
20. Kozyr N.S. (2010) Ekonomicheskii mekhanizm restrukturyzatsii promyshlennykh predpriyatiy v sisteme upravleniya kapitalizatsiyey [Economic mechanism of restructuring of industrial enterprises in the system of capitalization management]: author. diss. for the scientific competition degrees of Cand. econom. Sciences: Special. 08.00.05 "Economy and Management of the National Economy: Economics, Organization and Management of Enterprises, Industries, Complexes (Industry)". Krasnodar. 24 p. [in Russian]